

Primljen 23.11.2011.

**PRIKAZ RJEČNIKA DANIJELE KIKIĆ DAKIĆ: *MEIN
ERSTES WÖRTERBUCH***

*Sonja Eterović**

Veleučilište u Karlovcu

*Katica Sobo**

Veleučilište u Karlovcu

Danijela Kikić Dakić

Mein erstes Wörterbuch, Priručni rječnik njemačkoga jezika

Alfa, Zagreb, 2010., 500 str.

“Moj prvi rječnik” namijenjen je prvenstveno učenicima osnovnih škola, ali se njime mogu služiti i učenici srednjih škola koji počinju učiti njemački kao drugi strani jezik te svima onima koji žele obnoviti svoje osnove njemačkoga jezika. Ovaj je rječnik nastao s namjerom da učenicima olakša učenje njemačkoga jezika i da im uvijek bude pri ruci kao podsjetnik. Zbog svoje koncepcije i formata, koji je tek nešto veći od džepnoga, može poslužiti, kako autorica navodi u *Predgovoru*, pri samostalnome čitanju i razumijevanju tekstova na njemačkome jeziku, pri pisanju domaćih zadaća, pri pripremanju za provjeru znanja u školi, ili pak za lakše snalaženje u nekoj zemlji njemačkoga govornog područja u svakodnevnoj komunikaciji. Na 500 stranica rječnik obuhvaća

* Sonja Eterović, Veleučilište u Karlovcu, seterovic@vuka.hr

* Katica Sobo, Veleučilište u Karlovcu, ksobo@vuka.hr

vokabular kojim se učenici koriste i kojim trebaju ovladati tijekom osnovnoškolskoga obrazovanja, ali ga mogu rabiti i svi početnici u učenju njemačkoga jezika bez obzira na dob. Rječnik je izdala *Alfa* 2010. godine.

Rječnik se sastoji od 5 cjelina: **Alltägliche Kommunikation, Deutsch-kroatisches Wörterbuch, Grammatische Übersicht, Kroatisch-deutsches Wörterbuch i Thematischer Wortschatz.**

1. Alltägliche Kommunikation (Svakodnevna komunikacija)

Ovaj je dio rječnika namijenjen svima koji se žele služiti njemačkim jezikom u svakodnevnoj komunikaciji. Podijeljen je na manje tematske cjeline (npr. **Beim Arzt...**Kod liječnika, **Die Familie...**Obitelj, **Im Geschäft...**U trgovini, **Im Restaurant...**U restoranu, **In der Schule...**U školi, **Das Wetter...**Vrijeme i sl.). Ovdje se radi o vrlo širokom i raznolikom izboru tema iz svakodnevnog života, a najveća je prednost ovoga dijela rječnika ta što korisnici ne moraju sami sastavljati rečenice, već su im one ponuđene (npr. Kada vlak / bus dolazi u Berlin? **Wann kommt der Zug / Bus in Berlin an?**, Koliko košta karta? **Was kostet die Fahrkarte?** i sl.).

2. Deutsch-kroatisches Wörterbuch (Njemačko-hrvatski rječnik)

Ovo poglavlje sadrži velik broj riječi koje su obuhvaćene planom i programom za osnovnu školu. Sve su riječi napisane abecednim redom. Rječničke natuknice otisnute su masnim slovima s lijeve strane a iza natuknice se nalazi značenje na hrvatskome jeziku. Iza objašnjenja na hrvatskome riječ uza se ima i kraticu koja ju pobliže opisuje. Na primjer, ukoliko se radi o pridjevu iza riječi piše *adj.*, ukoliko se radi o prilogu iza riječi stoji kratica *adv.*, a iza prijedloga stoji padež uz koji se taj prijedlog koristi (npr. *aus prep.* (+ *D.*)) itd. Iza imenice stoji član koji označava rod, te u zagradi nastavci za genitiv i za nominativ množine i značenje na hrvatskome (npr. **Schule**, die (-, -n) škola). Ako imenica ima više značenja, ta se značenja odvajaju zarezom (npr. **Mannschaft**, die (-, -en) momčad, ekipa). Ukoliko pak imenica ima više različitih značenja, ona se odvajaju točkom sa zarezom (npr. **Ball**, der -(e)s, "-e) lopta; ples, bal). Uz neke riječi stoji u zagradi i izričaj u kojemu se ta riječ često koristi a ima zasebno značenje (npr. **Ruhe**, die (-) mir (**in Ruhe lassen** – pustiti na miru)). Iza pravilnoga (slabog) glagola stoji kratica *v.* i objašnjenje na hrvatskome, dok nepravilni (jaki) glagoli imaju uza se u zagradi oblik za 3. lice jednine preterita i perfekta (npr. **gehen** *v.* (ging, i. gegangen) ići,

hodati). Složeni djeljivi glagoli označeni su okomitom crvenom crtom između predmetka i osnove glagola (npr. **auf|räumen** *v.* pospremati, pospremiti). Ovakav je način označavanja vrlo uočljiv i koristan. Neki glagoli uza se imaju u zagradi prijedlog i padež uz koji se uglavnom koriste (npr. **achten** *v.* (auf + Akk.) paziti (na)).

3. Grammatische Übersicht (Kratki pregled njemačke gramatike)

Kratki je pregled njemačke gramatike usko povezan s ostalim poglavljima. Pomaže učenicima naučene riječi povezati u veće cjeline te im omogućava bolje razumijevanje i služenje novostečenim znanjem. Gramatička su objašnjenja pisana na hrvatskome jeziku a popraćena su primjerima na njemačkome. Na kraju gramatičkoga pregleda nalazi se lista najčešćih nepravilnih glagola.

4. Kroatisch-deutsches Wörterbuch (Hrvatsko-njemački rječnik)

Rječnik se koristi na isti način kao i njemačko-hrvatski, samo što je natuknica na hrvatskome a objašnjenje na njemačkome jeziku. Ovo je poglavlje vrlo korisno pri samostalnome radu, posebice kod pisanja sastavaka, sastavljanja pisama i sličnih sadržaja na njemačkome jeziku.

5. Thematischer Wortschatz (Tematski rječnik)

Ovo posljednje poglavlje izuzetno je zanimljivo i korisno posebno onima koji žele naći "sve na jednom mjestu". Podijeljeno je na tematske cjeline, a smisao je ovoga poglavlja da se na jednome mjestu nađu svi međusobno povezani pojmovi. Natuknice su na njemačkome i svrstane su abecednim redom (s prijevodom na hrvatski) ispod određenoga naslova tj. nadpojma (npr. **Die Blumen...** Cvijeće, **Deutsch in Europa – Deutschland...** Njemački jezik u Europi – Njemačka, **Die Jahreszeiten...** Godišnja doba, **Die Kleidung...** Odjeća, **Die Körperteile...** Dijelovi tijela, **Die Tiere...** Životinje i sl.).

Rječnik sadrži znatan broj temeljnih pojmova općega jezika. S obzirom na svoju koncepciju on je puno više od samoga rječnika. Autorica je uložila veliki trud kako bi ga što više približila korisnicima te ih motivirala za učenje njemačkoga jezika. Osobito je imala na umu zahtjeve učenika te u praksi osluškivala njihove potrebe. Nastojala ga je učiniti jednostavnim za uporabu, pa je ovaj rječnik složen veoma uredno i pregledno. Svaka je od 5 cjelina označena drugom bojom. Na početku se svake cjeline nalazi i njen sadržaj, a naslovi su poredani abecednim redom. Kao takav korisnicima omogućava lakoću i jednostavnost u snalaženju. Autorica je također pokazala visoku stručnost i umješnost

kako pri odabiru natuknica tako i pri njihovoj obradi, te udovoljila osnovnim načelima leksikografije kojih se valja držati pri izradbi rječnika: unutrašnjoj strukturi rječnika te prilagodljivosti korisniku. Rječnik je namijenjen svakodnevnim potrebama korisnika, te svojim obimom, tj. brojem natuknica ide u red općekorisnih rječnika. On će nedvojbeno koristiti i svima onima koji žele obnoviti svoje osnove njemačkoga jezika. Uzme li se u obzir da takav rječnika do sada nismo imali, ovim će se popuniti praznina koja postoji u tom području. Ovim putem pridružujemo se autorici u pozivu korisnicima da svojim prijedlozima doprinesu širenju ovoga rječnika.